

Dagthema: Een oefening in luisteren

Overweging 19 december – Hans Ernens

“...reden waarom voor sommige mensen het bidden werkt.
Omdat God niets terugzegt, niet in de rede valt en jou helemaal laat uitpraten.
Hij geeft je geen instant ...”

Eerste lezing uit Marcus

Tweede lezing uit Korintiërs

Openingsgebed

God van mensen,
Niet waar Uw naam veelvuldig wordt genoemd,
Maar waar liefde of respect is van mens tot mens,
Komt Gij tot leven.

Doordring ons van Uw liefde voor mensen
Zodat begrip, aandacht en goedheid het winnen
Van vooroordeel en misverstand.
Amen.

Openingslied

H.Oosterhuis/A.Oomen

Verdoofd en schamper van gemis herkomst en doel verloren.
Dit leven dat geen leven is noch dood noch ongeboren.
Doe open, Gij die woont in het licht dat niet ter dood gedoemd
zijn
wij die naar U genoemd zijn.

Uw naam, ons eertijds aangezegd volhardt in onze oren
opdat wij doen het volste recht en zijn uit u geboren.
De minste mens een naaste zijn, dat woord heeft zin gegeven
ons angst beladen leven.

Die gaan de wegen van uw woord geen lot is hen beschoren
dan Gij, Gij plant hun adem voort, uw land zal hen behoren.
Woestijnen gaan in dauw gedrenkt geluk zal wedervaren
aan wie verworpen waren

Welkom en inleiding

Lieve mensen hartelijk welkom bij deze zoom viering van de Duif. Een geïmproviseerde viering, op het laatste moment van live naar zoom.

Door de harde lockdown aankondiging van gisteravond heeft het bestuur besloten dat we geen live viering zouden houden, dat leek enigszins ongepast.
Dus gisteravond nog een uurtje met Erwin alles voorbereid en wat teksten en liederen aangepast.
Dank je wel Erwin!

Irina en ik verzorgen deze laatste advent viering, Irina woont bij mij om de hoek, zit naast mij dus gaan wij letterlijk samen de 4^e advent viering in- en voordat we gaan beginnen steken we dus ook de 4^e advent kaars aan. Tja in aangepaste vorm, maar dat is niet anders.

Zo, wat meer licht in de duisternis of al wat licht aan de horizon.
Die nieuwe horizon, ons Kerstthema, komt steeds dichterbij als we volgende week zaterdag, hoogstwaarschijnlijk ook via zoom, Kerst met elkaar zullen vieren.

Mijn thema, een oefening in luisteren, sluit heel mooi aan met de thema's die we al voorbij hebben zien komen.

Kijkend naar de volgorde, een oefening in ontroering bij Helma, de mildheid van Diana en de ontvankelijkheid van Jan en nu een oefening in luisteren; dacht ik, wat passen deze thema's goed bij elkaar; ze zijn verbonden en het een kan eigenlijk niet zonder het ander.
Maar je zou de volgorde ook om willen draaien en dan lopen de thema's prachtig in elkaar over.

Door goed te luisteren naar elkaar en daardoor meer ontvankelijk te worden, ontstaat er mildheid en uiteindelijk ontroering.

Mens tot mens, zonder ruis, zonder vooroordeel, zonder wantrouwen.
Liefde tussen mensen zoals God dat heeft bedoeld.

Luisteren is lastig en makkelijk tegelijk.

Genieten van een prachtig pianostuk, een waterval, vogels in het bos. We zijn direct ontvankelijk.
Maar luisteren is soms ook heel moeilijk, de zoveelste Corona persconferentie, kibbelende politiek, mensen die elkaar willen overstemmen met maar 1 doel, hun gelijk halen omdat ze er stellig van overtuigd zijn dat hun mening de juiste is.
We worden er, zeker in deze pandemie, mee overspoeld en op de duur luistert niemand meer naar elkaar.

Wanneer je praat, herhaal je wat je al weet. Wanneer je luistert, leer je iets nieuws" zei de Dalai Lama. Het is goed over God te praten, maar als je Hem beter wilt begrijpen, is luisteren nog veel belangrijker.

In de Bijbelteksten lezen we dan ook over luisteren naar de boodschap van God in gelijkenissen, maar ook of jouw boodschap wordt begrepen.

Liederen over luisteren en horen zijn er talrijk en heb ik een aantal mooie uitgekozen.

Luister en geniet van het koor en van mooie pianomuziek van Irina, helaas niet live, maar sluit je ogen en waan je in de Duif.

Zoals heel duidelijk geïllustreerd op het boekje, met dank aan Liesbeth, jouw oren spelen vandaag de hoofdrol.

Luisteren is ook stilte ervaren en daarin de verbondenheid met elkaar.

Laten we die stilte samen even beleven.

Irina en ik wensen ons een mooie viering toe.

Lied

Hoor. Maar ik kan niet horen
Mijn oren dichtgestopt
Mijn adem opgekropt
Mijn hart van leegte zwaar
Ik ben nog niet geboren
Ik ben niet ik niet waar.

Hoor. Maar ik wil niet horen
Zou ik uw woord verstaan
ik moest uw wegen gaan
u volgen hier en nu
Ik durf niet zijn geboren
en leven toe naar U.

Hoor, roept Gij in mijn oren
en jaagt mijn angst uiteen
O stem door merg en been
verwek mij uit het graf,
uw mens opnieuw geboren –
o toekomst, laat niet af.

Eerste lezing uit Marcus 4

Weer ging Jezus naar het meer om de mensen te onderwijzen en er kwam een enorme menigte om Hem heen staan.

Hij onderwees hen uitvoerig en sprak hen toe in gelijkenissen. Jezus zei, “Luister, een man ging eens naar zijn land om te zaaien.

Tijdens het zaaien viel een deel van het zaad op de weg en de vogels kwamen en aten het op.

Een ander deel viel op de rotsachtige grond, waar weinig aarde was en het schoot meteen op omdat het niet diep in de grond kon doordringen en toen de zon opkwam, verschroeide het jong groen en omdat het geen wortel had droogde het uit.

Weer ander zaad viel tussen de distels en de distels schoten op en verstikten het en het bracht geen vrucht voort.

Maar er waren ook zaadjes die in goede grond vielen, ze schoten op en brachten veel vruchten voort.

En Jezus zei “wie oren heeft om te horen, moet goed luisteren! Begrijpen jullie deze gelijkenis dan niet?

De zaaier zaait het woord.

Sommigen zijn als het zaad dat op de weg valt; het woord wordt wel gezaaid,

maar wanneer ze het gehoord hebben komt meteen weer de twijfel om het woord weg te graaien dat in hen gezaaid is.

Anderen zijn als het zaad dat op de rotsgrond is gezaaid; wanneer zij het woord hebben gehoord, nemen ze het meteen met vreugde in zich op.

Maar in hen schiet het geen wortel, ze zijn te oppervlakkig en als ze vanwege het woord worden beproefd of vervolgd, houden ze geen ogenblik stand.

Weer anderen zijn als het zaad dat tussen de distels is gezaaid, ze hebben het woord wel gehoord, maar de zorgen om het dagelijks bestaan en de verleiding van de rijkdom en hun verlangens naar allerlei andere zaken komen ertussen en verstikken het woord, zodat het zonder vrucht blijft. Maar er zijn ook mensen die zijn als het zaad dat op goede grond is gezaaid, zij horen het woord en aanvaarden het en dragen vrucht, sommigen dertigvoudig, anderen zestigvoudig en weer anderen honderdvoudig.”

Met zulke en andere gelijkenissen verkondigde Hij Gods boodschap voor zover ze konden begrijpen.

Tweede lezing uit Korintiërs 14

Vrienden, stel dat ik bij jullie kom en dan alleen in vreemde klanken spreek.

Daar hebben jullie toch niets aan?

Denk eens aan het geluid van een muziekinstrument.

Als een fluit of een harp steeds dezelfde toon laat horen,

Weet je niet welk lied er gespeeld wordt.

Zo is dat ook bij jullie,

Stel dat jullie onbegrijpelijke woorden spreken,

Dan weet niemand wat je bedoelt.

Dan zijn je woorden toch zinloos?

Er worden op de wereld ontelbaar veel talen gesproken.

Overal spreken mensen hun eigen taal.

Maar als ik de taal van een ander niet wil begrijpen,

Zullen we elkaar niet verstaan,

Dan blijven we vreemden voor elkaar.

Lied

A.Oomen

Nooit hoorden wij andere stemmen dan de onze.

Nooit waren er handen die doen wat handen niet kunnen,

nooit andere goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,

alle dagen, wat ook gebeurde,

alsof wij liepen over een onzichtbaar weefsel,

boven de afgrond gespannen,

dat niet scheurde.

Nooit werd iemand weggetild uit de tijd.

Maar soms even wordt lijden opgeschort

of dragen mensen het samen,

zo zouden wij moeten leven.

Overweging

Luister je echt, of hoor je wat ze zeggen?

De NCRV heeft een prachtige slogan: ‘Als je echt luistert, hoor je zoveel meer.’ Het lijkt wel uit de bijbel te komen. In de bijbel lees je ook zoveel aansporingen om te luisteren. Spreuken zegt: ‘Als je echt luistert, leer je zoveel meer.’ De apostel Jakobus zegt: ‘Ieder mens moet haastig zijn om te horen, maar traag tot spreken en traag tot toorn.’

Jakobus schrijft: 'God keert zich tegen de hoogmoedige, maar aan de nederige geeft Hij genade.' Luisteren en nederigheid hoort bij elkaar natuurlijk. Mensen die echt kunnen luisteren, zijn de mensen die niet alleen met zichzelf bezig zijn; maar mensen die nog ruimte voor de ander over hebben.

In een tijd waarin we continu afgeleid worden, waarin allerlei mensen en media en vooral social media om onze aandacht schreeuwen, is echt luisteren een hele kunst.

Als iemand zijn verhaal wil delen met jou, wat doe je dan? Hoe luister jij? Ben je aandachtig of reageer je direct met jouw visie? Word je ongeduldig om wat je zelf graag wilt zeggen of moedig je de ander aan om verder te gaan in wat hij wil vertellen? Als jouw partner thuiskomt en tegen je zegt: "ik had zo'n zware dag", zeg jij dan gelijk: "ja, dat had ik nou ook!" of vraag je wat er zo zwaar was aan haar/zijn dag? In hoeverre hoor jij de ander echt?

Als je echt naar iemand luistert, voelt die ander zich geaccepteerd, serieus genomen, veilig en erkend. Zie je mij? Hoor je mij? En doet hetgeen ik vertel ertoe voor jou?

Maar wat is echt luisteren? Als je kijkt naar het Chinese teken voor luisteren. Dit teken bevat de sub karakters hart, oog, oor en respect. Voor de Chinezen is luisteren blijkbaar niet alleen een kwestie van je zintuigen gebruiken. Het is als het ware met heel je wezen aandacht geven aan je gesprekspartner(s). Want als iemand graag wil dat jij luistert en jij denkt dat je direct iets moet doen om het probleem op te lossen, adviezen moet geven, dan luister je niet.

Misschien is dat de reden waarom voor sommige mensen het bidden werkt.

Omdat God niets terugzegt, niet in de rede valt en jou helemaal laat uitpraten.

Hij geeft je geen instant adviezen of zegt je dat je je niet zo zou moeten voelen.

Hij luistert alleen maar en vertrouwt erop dat door het luisteren je je echt gehoord voelt.

Tijdens de liturgie bespraken we ook 'hoe weet je of God naar je luistert en krijg je ook antwoord' iemand beleefde dit door intuïtie als een plotselinge flits, een gevoel.

Een mooie metafoer hierover las ik van Sri Aurobindo een filosoof, goeroe en vrijheidsstrijder destijds in India.

Hij heeft diezelfde intuïtie beschreven als het opflitsen van een lucifer in de duisternis. Enkele fracties van een seconde wordt de hele kamer verlicht. We zien in één directe, ongedeelde ervaring hoe groot hij is, welke vorm hij heeft.

Onze intuïtieve flitsen verlichten kortstondig onze geest. Dit innerlijk weten wordt gevoeld met het bewustzijn van onze bron. Deze komt tot ons via onze intuïtie en ervaren we alsof we gehoord worden.

Luisteren naar God vraagt niet alleen om stil worden, maar om een 'manier' vinden en op Hem vertrouwen.

In plaats van te vragen waarom God niet naar je luistert, moet je misschien vragen waarom je zelf niet luistert naar God!

God spreekt met ons door natuur, je vrienden, de Bijbel, God laat zich op allerlei manieren horen als jij daarvoor open staat.

Actief luisteren daagt ons uit om niet met onszelf bezig te zijn.

Zoals in Marcus 4 waarin Jezus de mensen toesprak in gelijkenissen en zei "Begrijpen jullie deze gelijkenis dan niet, de zaaier zaait het woord".

Met deze gelijkenis van het zaaien wordt 'zo zouden wij moeten leven' met beeldspraak weergegeven.

Mensen die zijn als het zaad dat op goede grond is gezaaid, horen het woord, aanvaarden het en dragen vrucht.

Zoiets als 'wie goed doet, goed ontmoet'.

De lessen in Korintiërs 14 geven aan dat je ook duidelijk moet zijn wat jouw boodschap is, wat wil je delen met de mensen om je heen?

En sta je tevens open om de taal van een ander proberen te begrijpen?

En die taal kan ook non verbaal zijn. Iemands gezichtsuitdrukking, verdrietige ogen, om te horen van iemand juist *niet* zegt.

Luisteren met je hart.

Als ik vergeet naar mensen te luisteren, kan ik zomaar een oordeel over ze hebben. Als ik met anderen over iemand praat, is dat oordeel er soms ook. Maar meermalen heb ik ervaren: als ik met mensen zelf praat, als ik echt naar ze luister, dan hoor ik zoveel meer. En dan leer ik zoveel meer. Dan leer ik dat het leven anders, breder, diverser is dan mijn soms beperkte kijk op het leven. Ik leer dat ik niet zomaar mijn mening klaar moet hebben en dat ik niet te snel zou moeten oordelen, maar dat God dat uiteindelijk zal doen. En dat lukt me niet altijd, maar oefening baart kunst.

Ik ben van mezelf niet altijd zo nederig. Ik heb mijn expliciete mening vaak wel klaar. Maar als ik echt probeer te luisteren, word ik stilgezet en kan ik me veel beter inleven.

Ik vraag door en de ander legt zomaar zijn/haar hart voor me open. Dat is ontroerend om mee te maken! Om iemands verhaal te horen en iemand ruimte te geven om te *zijn*.

Misschien herken je dat ook, dat je leert mensen te waarderen als je maar de tijd neemt om naar ze te luisteren? Naar die vrouw die altijd lijkt te klagen, maar zoveel heeft meegemaakt. Naar dat kind dat altijd dwarsligt, maar een hoofd vol creatieve gedachten heeft. Naar die man die zo nors lijkt, maar opeens geëmotioneerd raakt van een mooi concert.

'Als je echt luistert, leer je zoveel meer.' Om iemand te zijn die ruimte heeft voor een ander.

Luisteren helpt me om in het nu te leven. Om mijzelf even een wat kleinere plaats te geven om echt hier aanwezig te zijn, mijn eigen ego en meningen wat te beteugelen en open te staan voor jou, jij die zijn/haar verhaal kwijt wil.

Echt luisteren gaat over verbinding

Ontvankelijk zijn gaat over ontvangen zonder oordeel

Mild zijn gaat over liefdevoller naar jezelf kijken en naar anderen

De ontroering van deze allesomvattende liefde gaat over de weg naar een nieuwe horizon.

Ik wens ons dit allen van harte toe. Amen

Pianomuziek; Chopin, Fantasie-Impromptu

Irina Ursu-Antonova.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof dat ik op aarde ben

Om iets moois, iets goeds

Van mijn leven te maken.

Ik geloof dat ik de verplichting heb:
Iets moois van deze aarde te maken,
Speciaal ook voor anderen.

Ik geloof, dat ik met volle teugen mag genieten
Van alles wat deze aarde te bieden heeft,
Maar nooit ten koste van een ander.

Ik geloof dat ik naar de geest van Christus
Moet leven en mijn medemens
De hand moet reiken,
Door met haar mee te leven
En haar begrip en liefde te tonen.

Ik geloof, dat ik door zo te leven
Mijn leven zin geef; en dan
Is het leven waard geleefd te worden.
Amen.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke / jaarlijkse bank- of giroafschrijving. Daarnaast kan je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift geven: <https://betaalverzoek.rabobank.nl/betaalverzoek/?id=570K6TYoRaSaiXmKRIUDVw> Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld. Hartelijk dank!!!

Rond de tafel

Intenties uit het groene boek.

Lied H.Oosterhuis/A.Oomen

Hoor je mij
Voor mij geen ander dan jij,
Bij jou alleen ben ik veilig (2x)

Godheid had mij in haar macht,
Offers eiste zij, bloed, ik heb ze gebracht,
Haar grote namen waaiden voorbij,
De jouw niet, die is hier, op mijn lippen.

Hoor je mij,
Voor mij geen ander dan jij,
Bij jou alleen ben ik veilig (2x)

Enige die ik nog ken,
Alles ben je me, erfdeel en beker,
Lieflijke oorden vielen mij toe,
Mijn hart klinkt in mij,
Mijn geest wordt wijd:
Jij verkoopt me niet, voor geen prijs,
Voor geen ander.

Hoor je mij,
Voor mij geen ander dan jij,
Bij jou alleen ben ik veilig (2x)

Gedachten bij het thema

Het is belangrijk een mens om je heen te hebben
Die je niet alleen hoort, maar ook naar je luistert
Die niet alleen naar je kijkt, maar je ook ziet

Die niet alleen tegen je spreekt,
Maar ook met je praat
Die niet bij de tijd is
Maar de tijd heeft

Niet alleen begrip heeft,
Maar ook je onbegrip begrijpt

Iemand die niet alleen goed doet
Maar ook zijn medemens goed laat voelen.
Moge het zo zijn.

Bidden wij samen

Onze Vader

Die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd
Uw koninkrijke kome
Uw wil geschiede, op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
Zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van het boze.
Want van U is het koninkrijk
En de kracht en de heerlijkheid
In eeuwigheid
Amen.

Mededelingen

Slotlied: Joy to the world

Joy to the world! The Lord is come
Let earth receive her King!
Let every heart prepare Him room
And heaven and nature sing
And heaven and nature sing
And heaven, and heaven and nature sing

Joy to the world! The Savior reigns
Let men their songs employ
While fields and floods
Rocks, hills and plains
Repeat the sounding joy
Repeat the sounding joy
Repeat, repeat the sounding joy

He rules the world with truth and grace
And makes the nations prove
And glories of His righteousness
And wonders of His love
And wonders of His love
And wonders of His love
And wonders, wonders of His love
And wonders, wonders of His love
Joy to the world the Lord is come

Zegenbede

God zendt ons dan nu op weg
als mensen die geloven,
die banden kunnen smeden,
die mildheid kunnen brengen,
die troosten en nabij zijn,
die wijsheid en inzicht verspreiden
die vreugde kunnen geven,
die broeder en zuster durven zijn.
Zend ons dan nu op weg
de toekomst tegemoet
als mensen met hoop
Amen.